21501-28 Defensieraad

Nr. 310 Brief van de minister van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 september 2026

Hierbij ontvangt u het verslag van de informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie (iRBZ) met ministers van Defensie, die plaatsvond op 31 augustus - 1 september 2026 in Ierland. Nederland werd tijdens de bijeenkomst vertegenwoordigd door de Staatssecretaris van Defensie. Er is gesproken over steun aan Oekraïne, ruimte (*space*) in het veiligheids- en defensiedomein, ontwikkelingen in Libanon en maritieme veiligheid. In deze brief informeer ik uw Kamer tevens over de verlenging van uitvoering van *Air Shielding* (AS) taken ten behoeve van *enhanced Vigilance Activities* (eVA) voor de NAVO.

Informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie

Steun aan Oekraïne

De ministers spraken over militaire steun aan Oekraïne. De minister van Defensie van Oekraïne, Evgeniy Khmara, opende de bespreking via videoverbinding met een toelichting op de actuele situatie in Oekraïne en de urgente militaire behoeften van de Oekraïense krijgsmacht. Gezien de situatie in Oekraïne heeft Nederland gewezen op het belang van snelle implementatie van de *Ukraine Support Loan* (USL) en dat Oekraïne voldoende flexibiliteit krijgt om de middelen in te zetten voor de aanschaf van noodzakelijk materieel, ook in derde landen indien de Europese defensie-industrie dit niet of niet tijdig kan leveren.

De ministers spraken over operationalisering van middelen voor Oekraïne die vrijkomen uit de Europese Vredesfaciliteit (EPF). Meerdere lidstaten, waaronder Nederland, onderstreepten het belang om snel tot een compromis te komen. Daarnaast is gesproken over de toekomst van de EU-trainingsmissie voor Oekraïne (EUMAM), vooruitlopend op de jaarlijkse strategische herziening. Het opleiden van Oekraïense militairen ter versterking van de Oekraïense krijgsmacht zodat zij zich blijvend kunnen verdedigen is een absolute noodzaak. Ook werd gesproken over de versterking van de samenwerking van de defensie industrieën van de EU en Oekraïne, waarbij Nederland ook de recent gelanceerde *Anti-Ballistic Missile Coalition* noemde. Tot slot wezen een aantal lidstaten op de toegenomen hybride dreiging uit Rusland en riepen zij op tot het versterken van de weerbaarheid van de EU als geheel.

Ruimte in het veiligheids- en defensiedomein

De ministers spraken vervolgens over ruimte in het veiligheids- en defensiedomein en de implementatie van de *EU Space Strategy for Security and Defence* (EUSSSD). Nederland heeft de nationale investeringen in militaire ruimtecapaciteiten die voortkomen uit de Defensienota toegelicht. Ook heeft Nederland het belang benadrukt van het vergroten van de Nederlandse en Europese autonomie en weerbaarheid en de versterking van de internationale positie in het ruimtedomein. Daarbij riep Nederland op tot verdere samenwerking

in Europees verband voor de ontwikkeling van de benodigde militaire capaciteiten in de ruimte. Nederland onderschreef daarbij eveneens de noodzaak van versterkte EU-NAVO samenwerking.

Actuele zaken: Libanon en maritieme veiligheid

Verder gaven EDEO, de VN ondersecretaris-generaal Jean-Pierre Lacroix en de Commissie een update over de situatie in het Midden-Oosten en de implicaties voor Europese veiligheid en defensie. De Hoge Vertegenwoordiger van de EU (HV) Kaja Kallas en de VN ondersecretaris-generaal gingen in op de fragiele situatie in Libanon en het belang van blijvende steun aan de Libanese strijdkrachten. De HV gaf daarbij een toelichting op de voorziene EU Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB)-missie in Libanon. Meerdere lidstaten, waaronder Nederland, spraken steun uit voor een dergelijke inzet, waarbij werd benadrukt dat deze complementair moet zijn aan bestaande inspanningen in de regio.

Daarnaast werd gesproken over de maritieme veiligheid in de Straat van Hormuz en het belang van operatie Aspides als gezamenlijke Europese bijdrage aan regionale veiligheid. Lidstaten onderstreepten het belang van goede afstemming tussen bestaande en nieuwe initiatieven. Nederland heeft in de bespreking gewezen op het belang van vrije doorvaart. Daarbij heeft Nederland aangegeven dat het de opties om militair bij te dragen aan het bevorderen van de vrije doorvaart in de Straat van Hormuz onderzoekt, waarbij met voorrang wordt gekeken naar de internationale coalitie onder leiding van het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk.

Tot slot werd ingegaan op het tegengaan van de Russische schaduwvloot. HV Kallas benadrukte dat het doel is om de operaties van schaduwvloot moeilijker en kostbaarder te maken. Ze benadrukte de belangrijke coördinerende rol van de EU gericht op het tegengaan van de schaduwvloot, in aanvulling op nationale initiatieven. Vrijwel alle lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten de noodzaak van het tegengaan van de Russische schaduwvloot en verwelkomden inzet hierop. Tot slot lichtten Nederland en verschillende andere lidstaten hun nationale initiatieven op het tegengaan van de Russische schaduwvloot toe.

Overig

Ook informeer ik uw Kamer graag dat Defensie de inzet van de MQ-9’s in Roemenië verlengt tot en met 31 december 2027, ten behoeve van uitvoering van *Air Shielding (*AS) taken ten behoeve van *enhanced Vigilance Activities* (eVA) voor de NAVO. Over het doel en de missie bent u met Kamerbrief 28676, nr. 442 d.d. 17 oktober 2023, Kamerstuk 28676, nr. 486 d.d. 21 februari 2025 en Kamerstuk 21501-28, nr. 299, d.d. 4 maart 2026 geïnformeerd. Deze blijven ongewijzigd.

De minister van Defensie,
D. Yeşilgöz-Zegerius